

Secr. Gerard Thijssen
Rozenbloemstraat 34,
4921 KG Mada
Tel: 0618815395
Mail: heemkundemadedrimmelen@gmail.com

NIEUWSBRIEF 5

Jaargang 25 September 2022

Lezing 12 oktober door Wil Borm van “Adviesgroep Borm en Huijgens”

“Nederland en het Water”

't Trefpunt Raadhuisplein 1a Mada

Aanvang lezing 19.30 uur, iedereen is welkom

Nederland veranderde onder invloed van de rivieren, de zee en de mens. Vervolgens ervaren we nu al de gevolgen van klimaatverandering zoals zoetwatertekorten, extreme rivierafvoeren en verzilting. Tal van publicaties, zowel wetenschappelijke bevindingen als journalistieke reportages, passeerden de afgelopen jaren de revue. Ook door mediaseries als 'Als de dijken breken', 'Na ons de zondvloed', 'De stand van ons water' en 'Hoog Water' werden we bewust van de klimaatproblematiek.

De laatste jaren spelen vooral extreme droogte, overstroming en verzilting. Terwijl er toch sprake is van een neerslagoverschot en ruime rivieraanvoeren, komen we jaarlijks zoet water tekort. Dit omdat we het meeste water te snel afvoeren en vrijwel al het rivierwater ons land ongebruikt passeert. Verandering van waterbeheer is dan ook dringend gewenst.

Wil Borm, van de Adviesgroep Borm & Huijgens, neemt u voor de pauze in het eerste deel 'Nederland en het water' mee vanaf het ontstaan van Nederland, via zo'n tweeduizend jaar exploitatie naar de huidige situatie. Daarbij ligt de nadruk op de geschiedenis van zuidwest Nederland. Hij maakt duidelijk dat als gevolg van exploitatie, de bodem zo sterk daalde dat we niet meer zonder een sterk kunstmatige waterhuishouding en robuuste keringen kunnen.

Na de pauze verzorgt Dick Butijn, van de adviesgroep De Haakse Zeedijk, het tweede deel 'Richting kiezen voor een klimaatbestendig land'. Vanuit de situatie waarin we nu verzeild zijn geraakt als laagst gelegen delta ter wereld, laat hij zien wat de te verwachten gevolgen zijn van klimaatverandering en zeespiegelstijging. We zijn immers een van de eerste landen die bij zeespiegelstijging forse maatregelen moeten nemen.

Dick licht tot welke mogelijkheden we zien om ons land tijdig voor de komende eeuwen klimaatbestendig te maken en hoe dit in samenhang kan met een duurzaam West-Europa.

Zowel Wil als Dick houden zich al jaren met deze materie bezig en nemen deel aan het Kennisprogramma Zeespiegelstijging van het Deltaprogramma. Al met al beloofd het een interessante en actuele presentatie te worden over de belangrijkste opgaven waar Nederland voor komt te staan. Iedereen is van harte welkom om de lezing bij te wonen en de toegang is gratis.

De oude huisvesting is niet meer.

De oude huisvesting van Heemkundekring Made en Drimmelen is niet meer. Half september kwam een sloopmachine dreigend op de oude misdienaarsacristie van de Bernarduskerk aangereden en zette zijn tanden in de muren.

In slechts enkele dagen tijd werd dat deel van de kerk deskundig gesloopt en, na scheiding van materialen, in brokstukken afgevoerd. Vanuit onze huidige huisvesting, Patronaatstraat 11, zagen wij dat sloopwerk gebeuren. Over anderhalf jaar komt de Heemkundekring weer terug in het nieuwe sociale centrum en nestelen we ons daar, net als vele andere gebruikers.

Monumentendag 10 september 2022

De dag begon regenachtig, maar hoe kon het ook anders, na de middag begon de zon te schijnen. Zij begeleidde ons, op een paar druppels na, tijdens een prachtige wandeling met bijbehorende verhalen.

Wij, leden van de Heemkundekring en mensen die via facebook de oproep hadden gezien, verzamelden ons bij de camping van Oud Drimmelen en werden ontvangen met koffie, thee en een heerlijke koek.

Met ongeveer 45 mensen een prima opkomst en de sfeer was gezellig.

Na de koffie gingen wij op pad, het tempo wat aangepast, langs de huizen naar het kerkhof.

Louis van Suijlekom vertelde over de grote brand van Oud Drimmelen in 1730 en hoeveel huizen er verbrand waren. Vermoedelijk was de brand ontstaan bij een bakkerij en door de wind werd het vuur richting westen verplaatst. 23 huizen zijn er toen verwoest en 6 bleven er gespaard.

Oud Drimmelen herstelde zich nooit meer na de brand. De school werd verplaatst naar het nieuwe dorp en later werd de kerk afgebroken en vervangen door een nieuw gebouw in Drimmelen.

De ruilverkaveling zorgde ook voor een grote verandering in Oud Drimmelen. Het vaartje verdween en daar kwam de straat. Andere straatjes verdwenen.

Bij diverse huizen wist Louis wat te vertellen, leuke en soms hilarische verhalen, maar ook hoe de Westvaart had gelopen en hoe de uitvaarten per boot vanaf Drimmelen geregeld waren. Wanneer het gevroren had kon er geen gebruik gemaakt worden van het water maar werd de baar over het pad door familie of dorpsgenoten getrokken. In 1937 werd de lijkschuit vervangen door een wagentje.

Op het kerkhof vertelde Louis waar de kerk had gestaan en mochten wij op het kerkhof een kijkje nemen. Daar zijn de fundamenten nog te vinden van de kerk die er gestaan heeft.

Terug naar de Camping werd er nog aardig na gepraat .Een geslaagde middag en dank aan Louis die toch altijd weer mensen weet te boeien met zijn enorme kennis van geschiedenis en dit met leuke verhalen weet over te brengen

Excursie 2022, Boerenbondmuseum Gemert.

Zaterdag 24 september was het weer tijd om gezamenlijk op reis te gaan. In eerste instantie leek het erop dat wij de bus niet vol zouden krijgen, maar half september moest ik Dutax vragen hoeveel mensen er in de bus konden.

Uiteindelijk zijn wij met 49 goedgehumte mensen op pad gegaan. Helaas hadden er, vanwege ziekte, enkele mensen op het laatst af moeten zeggen.

Aangekomen bij het museum was er op ons gerekend, wij werden bij de poort opgewacht door een enthousiaste vrijwilliger. Wij konden aan 3 gedekte tafels plaats nemen waar wij koffie, thee en heerlijk gebak kregen. Er was rekening gehouden met diëten, zodat iedereen kon genieten.

Rond elf uur werd de groep verdeeld. Twee groepen gingen met 2 huifkarren op pad om een beeld te krijgen van Gemert en omgeving. Onderweg kregen wij verhalen te horen over het prachtige kasteel, weliswaar vervallen maar nu gekocht door een projectontwikkelaar die er een hotel van wil maken, het poortgebouw van het kasteel en de prachtige landbouwgronden.

De andere twee groepen gingen met twee gidsen door het museumdorp. In de huizen waren diverse oude

ambachten te zien. Zo kregen wij uitleg over het maken van klompen. Iedere streek waar klompen werden gemaakt had zijn eigen kleur en de maker zette er vaak zijn eigen stempel op. In het wevershuisje stond een groot weefgetouw en in de bakkerij kregen wij uitleg over hoe de oven werkte, het meel en de gist verwerkt werden en waar het deeg moest rijzen. De boerderij was heel speciaal met de geut, de plaats waar de gootsteen zich bevond, als binnenkomst, de zondagse kamer die alleen gebruikt werd als er iemand was overleden. Of zoals onze gids vertelde werd die kamer gebruikt als heerom kwam logeren. Ook was er een smidse, waar een smid prachtige messen aan het smeden was, een school, een winkel en een melkfabriek. Wij hadden gewoon te weinig tijd om alles te bekijken, mede omdat de gidsen erg leuke anekdotes wisten te vertellen.

Om 13.00 uur werden wij uitgenodigd om aan tafel plaats te nemen en wat wij aangeboden kregen was gewoon overweldigend. Ook hier was er weer erg goed rekening gehouden met dieetwensen. Na de lunch was het tijd om het programma om te wisselen.

Rond 16.00 toen iedereen moe maar voldaan terug kwamen in het restaurant was het tijd voor een afscheidsborreltje. Wat is er goed voor ons gezorgd door de vrijwilligers van het museum die als een geoliede machine op elkaar ingespeeld zijn. In het museum zijn ongeveer 200 vrijwilligers werkzaam en er komen 40.000 bezoekers per jaar.

Het museum ziet er zeer goed uit en Gemert mag trots zijn op dit openlucht bezit.

Wat betreft onze groep: om ongeveer 18.15 uur waren we terug in Made en hebben wij afscheid van elkaar genomen. Wat ik te horen kreeg was dat iedereen het een erg geslaagde dag heeft gevonden. Het beetje regen dat er gevallen is was te verwaarlozen.